

[Bertel Dahlgaard.]

Samarbejde med Socialdemokratiet saa ofte har sat Pris paa. Hvem inden for Socialdemokratiets egen Kreds tror paa Staten og dens Departementer i Rollen som Teglværksejere, og hvem tror, efter det vi har oplevet, paa et Folkestyre i den Forstand, som ogsaa Socialdemokratiet er Tilhænger af, hvis Staten efterhaanden overtager den økonomiske Magt over Erhvervslivets forskellige Organer, og derfor Skellet mellem den økonomiske og den politiske Magtudøvelse nødvendigvis maa fortone sig, saa økonomisk og politisk Afhængighed vil komme til at følges ad for stadig større Dele af Befolkningen? Den Tanke, jeg her berører, syntes den ærede socialdemokratiske Ordfører, det ærede Medlem Hr. Bomholt, særlig modbydelig, og han benyttede i denne Forbindelse Lejligheden til at fremsætte en med et mildt Udtryk sjælden udsøgt Uforskammethed over for dem, der maatte have en anden Anskuelse end han. Jeg tænker, at det ærede Medlem Hr. Bomholts Udtryk her var en direkte Illustration til den højttærede Statsministers Opfordring til smuk og værdig Optræden under den kommende Valgkamp.

Men lad mig sige om selve Sagen, at jeg tror, det ærede Medlem Hr. Bomholt skulde prøve at sætte sig ind i den omfattende Litteratur i forskellige Lande af ren saglig Karakter. Man behandler her netop dette Problem: kan i det lange Løb Statens Overtagelse af hele den økonomiske Magtudøvelse i Erhvervslivet forenes med den politiske Frihed, med Demokratiet i den Form, vi ønsker at bevare det? Det ærede Medlem vil saa se, at det ikke er et Problem, som kan affærdiges med en Uforskammethed. Formelt kan vore demokratiske Friheder opretholdes i Forbindelse med Statens Overtagelse af Erhvervslivet. Det kan staa i Grundloven, det kan fastslaaes i Love og Anordninger, at enhver kan frit tale, som han vil, frit kan kritisere hvem og hvad han vil, men man maa jo ikke glemme, at efter Erhvervslivets Socialisering skal alle betydende Stillinger i Erhvervslivet besættes af den siddende Regering. Vilde det ikke være for naivt at tro, at en Kritiker af Regeringens Politik vilde have store Chancer for saadan Udnævnelse, selv om han var saglig kvalificeret? En Koncentration af hele den økonomiske og politiske Magt paa de samme Hænder maa derfor altid blive en Fare for Ytringsfriheden og dermed for de Frihedsrettigheder, vi her i Landet har vænnet os til at betragte som Livsbetingelser. Det ærede Medlem Hr. Bom-

holt kan have hvilken Mening han vil derom, men en Afvisning af Problemet som ikke eksisterende forudsætter en Afstumpethed, som det ærede Medlem ikke skulde bestræbe sig for at bære til Skue.

Maa jeg endelig sige: den Ændring i Socialdemokratiets praktiske Politik anser jeg for en af de beklageligste Begivenheder i vort politiske Liv igennem lange Tider, fordi det ikke kan undgaaes, at hvis Socialdemokratiet eller Socialdemokratiet i Forbindelse med Kommunerne skulde faa Flertal her i dette Ting, da vil den Vej, som man der har bundet sig til at følge, føre Socialdemokratiet bort fra den frugtbare politiske Samvirken med andre Befolkningskredse, som har bidraget saa meget til at skabe Ro og fastholde Ro og Fremgang for den danske Befolkning, medens saa mange andre Folk har slidt sig op i gold Klassekamp og Principstridigheder. Denne det rolige, men sikre Fremskridts Vej agter Det radikale Venstre fortsat at følge. Vi vil som hidtil bekæmpe enhver Løsluppenhed i det økonomiske Liv, hvor Frihed forveksles med Adgangen til at udbytte andre, men vi vil værne om den skabende Kraft, der ligger i, at der inden for Erhvervslivet er Belønning at hente for den dygtige, at der er Raaderum for Kappedrid og Vovemod. Den Linie er ikke mindre demokratisk end Socialdemokratiets, men den forener den Frihed og den Orden, som det er al demokratisk Politiks Formaal at sikre Landets Borgere. Den er ikke en gammel udlevet Liberalismes planløse Anarki, den er ikke de frie Kræfters frie Spil, som Madsen-Mygdal i nyere Tid var Forkynder af, nej, den betyder Opbygningen af et Demokrati, hvor man forener Fordelen ved en samfundsmæssig Medvirken i Erhvervslivets Organisering og Udvikling med Fordelen ved Bevarelsen af et frit personligt Initiativ. Denne løvbundne Frihed tror vi er værdiskabende og produktionsfremmende, vi tror, den bringer øget Velstand og dermed stadig nye sociale Fremskridt.

Svend Nielsen: Det er første Gang efter 5 Aars Krig og Besættelse, at man paa Rigsdagen kan diskutere Finansloven ved fri Forhandling. Naturligvis bærer dette Finanslovsforslag Præg af Forholdene under Besættelsestiden og de Følger, som denne har haft paa en lang Række Omraader. Naar vi i Dag er i Stand til frit at behandle de politiske Spørgsmaal herhjemme, vil det være paa sin Plads paa ny at understrege, at det er Demokratiets beslutsomme Kamp mod Reaktionen og mod Nazismen,